

1991 අගෝස්තු - රසායන විද්‍යාව

I කොටස

1. පරමාණුක ක්‍රමාංකය 32 වන මූලද්‍රව්‍යයේ උපරිම සංයුජතාවය (1) 2 වේ. (2) 4 වේ. (3) 5 වේ. (4) 6 වේ. (5) 7 වේ.

2. ප්‍රවෘත්ති අයනීකරණ ශක්තිය වඩාත්ම ඉහළ වන්නේ මින් කුමන එකකද? (1) Be (2) Mg (3) F (4) Ne (5) He

3. $2NOCl(g) \rightleftharpoons 2NO(g) + Cl_2(g)$ යන සමතුලිතය සිදුකරන්න. මේ සමතුලිතය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමක් සත්‍ය වේද?

(1) $K_c = \frac{[NO]^2 [Cl_2]}{[NOCl]^2}$ (2) $K_c = \frac{[NO] \times [Cl_2]^2}{[NOCl]}$

(3) $K_c = \frac{[NO]^2 \times [Cl_2]}{[NOCl]^2}$ (4) $K_c = \frac{[2NO] \times [Cl_2]}{[2NOCl]}$

(5) මෙය වායුමය පද්ධතියක් නිසා මේ පද්ධතිය සඳහා K_c අගයක් නොමැත.

4. සෝඩියම් ලෝහය ඇතැම් තත්වව යටතේදී ඇමෝනියා වායුව සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර, හයිඩ්‍රජන් වායුව සහ සෝඩියම්යිඩ්, $NaNH_2$ පමණක් ලබා දෙයි. මේ ප්‍රතික්‍රියාවේදී සෝඩියම් ලෝහය 23g වලින් අණුක හයිඩ්‍රජන් කොපමණ ඉබේදී? (H = 1, Na = 23, N = 14)

- (1) 1g (2) 0.5g (3) 2g (4) 23g (5) ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීන සම්බන්ධයක් දී නොමැති හෙයින් මේ ප්‍රශ්නය සඳහා පිළිතුරක් දිය නොහැකිය.

5. C_2H_6O යන අණුක සූත්‍රය ඇති ප්‍රකාශ සක්‍රීය නොවන සංයෝග සංඛ්‍යාව (1) 3 වේ. (2) 4 වේ. (3) 6 වේ. (4) 7 වේ. (5) 8 වේ.

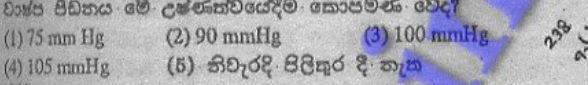
6. වාතය මගින් ඔක්සිකරණය කර, ඇමෝනියා වායුව නයිට්‍රික් ඔක්සයිඩ් බවට කාර්මිකව පරිවර්තනය කිරීම සඳහා මින් කුමන උත්ප්‍රේරකය භාවිතා කෙරේද? (1) Ag (2) Al (3) Cr_2O_3 (4) Fe_2O_3 (5) ඉහත කිසිවක් භාවිතා නොකෙරේ.

7. විවිධ කුරුළු තෙල් වර්ග සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේද? (1) ඒවායේ ඉහුජීතෝල් තිබේ. (2) ඒවායේ සිනමැල්ඩීන් තිබේ. (3) ඒවායේ කපුරු (කැම්පර්) තිබිය හැකිය. (4) ඒවායේ පෙරනියෝල් තිබේ. (5) එක් කුරුළු තෙල් වර්ගයක කපුරු (කැම්පර්) ප්‍රතිශතය බෙහෙවින් ඉහළ වේ.

8. A සහ B යන මිශ්‍රණ ද්‍රාවක පරිපූර්ණ ද්‍රාවණ සාදයි. එක්කරා උෂ්ණත්වයකදී සංශුද්ධ ද්‍රාවක දෙකෙහි වාෂ්ප පීඩන පිළිවෙලින් 60mmHg සහ 120 mmHg වේ. A:B මිශ්‍රණ අනුපාතය 1:3 වන ද්‍රාවණයක උෂ්ණත්ව වාෂ්ප පීඩනය මේ උෂ්ණත්වයේදී කොපමණ වේද? (1) 75 mmHg (2) 90 mmHg (3) 100 mmHg (4) 105 mmHg (5) නිවැරදි පිළිතුර දී නැත

9. $^{238}_{92}U$ න්‍යෂ්ටියෙන් පළමුවෙන් ඇල්ෆා අංශු එකක්ද, ඊළඟට බීටා අංශු දෙකක්ද විමෝචනය වීමෙන් සෑදෙන න්‍යෂ්ටිය (1) $^{234}_{92}U$ (2) $^{234}_{90}Ac$ (3) $^{234}_{92}Pa$ (4) $^{234}_{92}Th$ (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නොවේ.

10. ක්‍රෝමීන් දියර සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට මින් කුමන එක නැඹුරු නොවේද? (1) $CH_2 = CHCH_3$ (2) $CH_3CH = CHCH_3$

11. Cl_2 ප්‍රති $NaOH$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර (1) $NaClO_2$ සහ $NaClO$, මිශ්‍රණයක් ලබා දෙයි. (2) $NaClO$ සහ $NaClO_2$, මිශ්‍රණයක් ලබා දෙයි. (3) $NaClO$ සහ $NaClO_3$, මිශ්‍රණයක් ලබා දෙයි. (4) $NaClO$ සහ $NaCl$ මිශ්‍රණයක් ලබා දෙයි. (5) ඉහත කිසිම මිශ්‍රණයක් ලබා නොදෙයි.

12. HCl වලට සාපේක්ෂව සාන්ද්‍රණය $10^{-4} mol dm^{-3}$ වන ද්‍රාවණයක් සංශුද්ධ ජලය උපයෝගී කර ගනිමින් සා. පි.වේ දිය කරන විට pH අගය (1) 9 වේ. (2) 5 වේ. (3) 7.5 වේ. (4) 7 වේ. (5) 0 වේ.

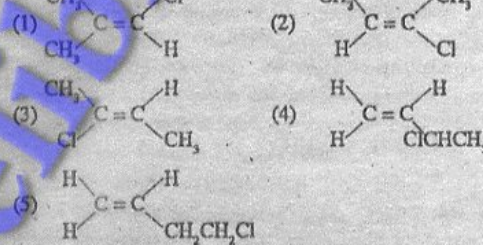
13. $C_6H_5NH_2$ සහ $C_6H_5NHCH_3$, එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා මින් කුමන ක්‍රමය උපයෝගී කර ගත හැකි වේද? (1) $KMnO_4$ සහ සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සමඟ රත් කිරීම. (2) $K_2Cr_2O_7$ සහ සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සමඟ රත් කිරීම. (3) $CHCl_3$ සහ මධ්‍යසාරිය KOH සමඟ රත් කිරීම. (4) ක්‍රෝමීන් දියර එකතු කිරීම. (5) ඉහත කිසිවක් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.

14. CH_3CH_2CHO සහ $HCHO$ රසායනිකව එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙම කුමන ප්‍රතිකාරකය උපයෝගී කරගත හැකි වේද? (1) ඇමෝනියා සිල්වර් නයිට්‍රේට් (2) ක්‍රේඩ් ප්‍රතිකාරකය (3) ලෙයි-ද්‍රාවණය (4) ප්‍රිය පොටෑසියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් (5) ඉහත කිසිවක් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.

15. එක-භාස්මික දුබල අම්ලයක ප්‍රිය ද්‍රාවණයක සාන්ද්‍රණය $0.1 mol l^{-1}$ වේ. මෙම ද්‍රාවණයෙහි pH අගය 3 වේ. අම්ලයේ විඝටන නියතය (1) $10^{-4} mol l^{-1}$ වේ. (2) $10^{-2} mol l^{-1}$ වේ. (3) $10^{-3} mol l^{-1}$ වේ. (4) $10^{-4} mol l^{-1}$ වේ. (5) $10^{-3} mol l^{-1}$ වේ.

16. කිසියම් උෂ්ණත්වයකදී උත්ප්‍රේරකයක් (1) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සීඝ්‍රතාව පමණක් වැඩි කරයි. (2) පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සීඝ්‍රතාව පමණක් අඩු කරයි. (3) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සහ පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රීයතා ශක්ති වෙනස් කරයි. (4) කාපදායක ප්‍රතික්‍රියාවක ප්‍රතික්‍රියා තාපය වැඩි කරයි. (5) කාපදායක ප්‍රතික්‍රියාවක ප්‍රතික්‍රියා තාපය වැඩි කරයි.

17. මින් කුමන සංයෝගය ප්‍රකාශ සක්‍රීය අතර වලින් පවතී ද?

18. H_2SO_4 සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද? (1) එය සල්ෆර් ඔක්සිකරණය කරයි. (2) සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සල්ෆර් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර SO_2 ලබාදෙයි. (3) එය කාබන් CO බවට ඔක්සිකරණය කරයි. (4) එය කාබන් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි. (5) ඉහත ප්‍රකාශ සියල්ලම සාවද්‍ය වේ.

19. පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න. $A(g) + B(g) \rightleftharpoons C(g) + D(g)$, $\Delta H = +100 kJ mol^{-1}$ මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේදී D හි ප්‍රමාණය මින් කුමකින් වැඩි කෙරේද? (1) පද්ධතියේ සමස්ථ පීඩනය වැඩි කිරීමෙන් (2) පද්ධතියේ සමස්ථ පීඩනය අඩු කිරීමෙන් (3) පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය අඩු කිරීමෙන් (4) පද්ධතියෙන් B ඉවත් කිරීමෙන් (5) ඉහත කිසිවක් මගින් D හි ප්‍රමාණය වැඩි නොකෙරේ.

20. සල්ෆයිඩ් පිළියෙල කිරීම මගින් ගුණානුපාත නියමය පරීක්ෂණය කිරීමට භාවිත කිරීම සඳහා මින් කුමක් උපයෝගී කර ගැනීම වඩාත්ම සුදුසු වේද? (1) Al (2) Ag (3) Mg (4) Sn (5) Zn

21. පොදුසව ඇල්කොහොල සම්බන්ධයෙන් මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද? (1) ඇල්කොහොල PI_3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි. (2) ඇල්කොහොල Br_2 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි. (3) ඇල්කොහොල $I_2 / NaOH$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි. (4) ඇල්කොහොල $CaOH$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි. (5) ඉහත සියලුම ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ.

22. නයිට්‍රජන් පරිමා එකක් සහ හයිඩ්‍රජන් පරිමා තුනක් සංයෝජනය වී ඇමෝනියා පරිමා දෙකක් සාදයි. ඉහත ප්‍රකාශය වඩාත්ම සම්පූර්ණව සම්බන්ධ වන්නේ මින් කුමක් සමඟද? (1) බොයිල් නියමය (2) ඇවගාඩ්රෝ නියමය (3) ගේ ප්‍රසාද නියමය (4) සමතුලිතතා නියමය (5) සංයුක්ත වායු නියමය

23. PCl_5 යන කැටායනික ප්‍රභේදයේ හැඩය, (1) තලීය වේ. (2) ත්‍රිකෝණීය පිරමීඩාකාර වේ. (3) ඊළඟට ප්‍රතික්‍රියා කරයි. (4) වකුගුලීය වේ. (5) ඉහත එකක්වත් නොවේ.

24. P නමැති කාබනික සංයෝගය තනුක HCl සමඟ අවරණ වායුවක් සහ අවරණ ද්‍රාවණයක් දැනී. වායුව ආම්ලික K_2CrO_4 කොළ පැහැයට හැරවීය. ද්‍රාවණය තනුක H_2SO_4 සමඟ අවකේෂයක් දැනී. P මින් කුමක් විය හැකිද?

- (1) $Sr(NO_3)_2$ (2) MgS_2O_8 (3) SrS
(4) $Ba(NO_3)_2$ (5) NH_4HS

25. වායුවක සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය M සහ වායුවේ වාෂ්ප සන්නිවේදන D අතර සම්බන්ධය

- (1) $M = D$ (2) $\frac{M}{2} = D$ (3) $M = \frac{D}{2}$ (4) $M = 16D$

(5) වායුවේ උෂ්ණත්වය හා පීඩනය පිළිබඳ සඳහාත් නොමැති නිසා, මේ ප්‍රශ්නය සඳහා පිළිතුරක් දිය නොහැකිය.

26. වානේ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා මින් කුමක් අවශ්‍ය නොවේද?

- (1) O_2 (2) $CaCO_3$ (3) C (4) $CaSiO_3$
(5) වානේ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ඉහත සියල්ලම අවශ්‍ය වේ.

27. $0.250 \text{ mol dm}^{-3}$ බේරියම් නයිට්‍රේට් ද්‍රාවණයකින් 100 cm^3 සහ $0.100 \text{ mol dm}^{-3}$ සෝඩියම් නයිට්‍රේට් ද්‍රාවණයකින් 200 cm^3 එකට මිශ්‍ර කරනු ලැබේ. මෙයින් සෑදෙන ද්‍රාවණයේ NO_3^- සාන්ද්‍රණය

- (1) $0.175 \text{ mol dm}^{-3}$ වේ. (2) $0.150 \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.
(3) $0.233 \text{ mol dm}^{-3}$ වේ. (4) $0.117 \text{ mol dm}^{-3}$ වේ.
(5) ඉහත සඳහන් එකක්වත් නොවේ.

28. X නමැති කාබනික සංයෝගය $NaNO_2$ සහ තනුක HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර වූ විට N_2 වායුව ලබා දෙයි. එසේ වුවත් මේ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් පිනෝලයක් නොපැදේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සෑදෙන කාබනික ඵලය ප්‍රබල තන්තුව යටතේදී මක්සිකරණය කළ විට Y නමැති කාබනික සංයෝගය ලැබේ. H_2SO_4 හමුවේදී $HOCH_2CH_2OH$ සමඟ Y ප්‍රතික්‍රියා කර වූ විට, වෙරිලින් නොලැබේ. Y හඳුනා ගන්න.

- (1) Nc1ccc(C=O)cc1 (2) Nc1ccc(C)cc1 (3) Nc1ccc(C)cc1
(4) Nc1ccc(CN)cc1 (5) Nc1ccc(C=O)cc1

29. මින් කුමක් ජලීය $BaCl_2$ සමඟ අවකේෂයක් දෙයිද?

- (1) ජලීය NH_4I (2) ජලයේ ද්‍රව්‍ය CO_2
(3) ජලීය $(NH_4)_2CrO_4$ (4) බිරෝමින් දියර
(5) ඉහත කිසිවක් අවකේෂයක් නොදෙයි.

30. මින් කුමක් දුර්වලම අන්තර් අණුක ආකර්ෂණ දක්වයිද?

- (1) NH_3 (2) HI (3) CH_3Cl (4) CH_4 (5) H_2S

31. සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්				
1	2	3	4	5
(a), (b)	(b), (c)	(c), (d)	(d), (e)	ප්‍රතිවාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිවාර කිහිපයක්
සමානවත් හෝ නිවැරදියි.				

31. සමතුලිත තන්තුවේ ඇති ප්‍රතික්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) ප්‍රතික්‍රියාවේ K_p පීඩනය සමඟ වෙනස් වේ.
(b) ප්‍රතික්‍රියාවේ K_c පීඩනය සමඟ වෙනස් වේ.
(c) ප්‍රතික්‍රියාවේ K_c උෂ්ණත්වය මත රඳා නොපවතී.
(d) ප්‍රතික්‍රියාවේ සමතුලිත සන්ධි පීඩනය මත රඳා පවතී.

32. බර අනුව අරක්කු වල 30% පමණ එතනෝල් තිබේ. අරක්කු සහ ජලය 1:2 යන පරිමා අනුපාතය අනුව මිශ්‍ර කර ඇත. මේ මිශ්‍රණය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) කිසියම් උෂ්ණත්වයකදී මිශ්‍රණයේ සමස්ත වාෂ්ප පීඩනය, එම උෂ්ණත්වයේදී ජලයේ වාෂ්ප පීඩනයට වඩා ඉහළ වේ.
(b) මේ මිශ්‍රණය පානය කිරීම ගරිරයට අහිතකරය.
(c) මිශ්‍රණය තුළ ඇති H_2O මවුල භාගය, ජලය තුළ ඇති H_2O මවුල භාගයට වඩා විශාල වේ.
(d) අරක්කු තුළ ඇති C_2H_5OH මවුල භාගය මිශ්‍රණය තුළ ඇති C_2H_5OH මවුල භාගයට කුඩා වේ.

33. පහත නිරූපිත කුමන සංයෝගය/ සංයෝග ජලීය $AgNO_3$ සමඟ අවකේෂයක් දෙයි ද?

- (a) $C_2H_5NH_2$ (b) C_2H_5Br
(c) C_2H_5COBr (d) Cl_2CCOCl

34. මින් කුමක් / කුමන ප්‍රතිකාරකය / ප්‍රතිකාරක උපයෝගී කර ගනිමින් නයිට්‍රේට් බෙන්සීන්, ඇතිලින් බවට පත් කළ හැකිද?

- (a) Sn සහ HCl (b) Fe සහ H_2SO_4
(c) Ag සහ HCl (d) Hg සහ H_2SO_4

35. මින් කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) ප්‍රබල වුම්‍යක ක්ෂේත්‍රයකදී බීටා කිරණ N වුම්‍යක වූවිය වෙතට ආකර්ෂණය වේ.
(b) ප්‍රබල වුම්‍යක ක්ෂේත්‍රයකදී බීටා කිරණ S වුම්‍යක වූවිය වෙතට ආකර්ෂණය වේ.
(c) විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රයකදී ඇල්ෆා කිරණ ධන ආරෝපිත තහඩුව මගින් විකර්ෂණය කෙරේ.
(d) විද්‍යුත් ක්ෂේත්‍රයකදී ගැමා කිරණ සෑහේ ආරෝපිත තහඩුව වෙතට ආකර්ෂණය නොවේ.

36. කිසියම් මූලද්‍රව්‍යයක සමස්ථානික කුළ,

- (a) එක සමාන නියුට්‍රෝන සංඛ්‍යාවක් තිබේ.
(b) එක සමාන ප්‍රෝටෝන සංඛ්‍යාවක් තිබේ.
(c) එක සමාන ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාවක් තිබේ.
(d) එක සමාන නියුක්ලියෝන සංඛ්‍යාවක් තිබේ.

37. යූරියා කාර්මිකව නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා මින් කුමක්/කුමන ඒවා ප්‍රයෝජනවත් වේද?

- (a) වාතය (b) හයිඩ්‍රජන්
(c) හයිඩ්‍රොකාබන් (d) ජලය

38. පරිසරයට හානි සිදු කිරීමට මින් කුමන / කුමන ඒවාට හැකි වේද?

- (a) SO_2 (b) Cl_2 (c) 1H (ද්‍රව්‍යම) (d) CO_2

39. $Zn(s) | Zn^{2+}(aq) || Cu^{2+}(aq) | Cu(s)$ යන විද්‍යුත් රසායනික කෝෂය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) මේ කෝෂයෙන් විද්‍යුත් ධාරාවක් ලබා ගන්නා විට කොපර් ලෝහය $Cu^{2+}(aq)$ කැටායන සාදයි.
(b) මේ කෝෂයෙන් විද්‍යුත් ධාරාවක් ලබා ගන්නා විට සින්ක් කැටායන සින්ක් ලෝහය බවට පත් වේ.
(c) මේ කෝෂයේ වි.ගා.බ. සින්ක් සාන්ද්‍රණය මත රඳා පවතී.
(d) මේ කෝෂයේ වි.ගා.බ. උෂ්ණත්වය මත රඳා පවතී.

40. සකඩවල මල බැඳීම සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?

- (a) ජලයෙහි $(NH_4)_2SO_4$ ද්‍රවණය වි ඇති විට, මල බැඳීම වැඩි වේ.
(b) ජලයෙහි Cl_2 ද්‍රවණය වි ඇති විට, මල බැඳීම වැඩි වේ.
(c) ජලයෙහි NaCl ද්‍රවණය වි ඇති විට, මල බැඳීම අඩු වේ.
(d) ජලයෙහි NH_3 ද්‍රවණය වි ඇති විට මල බැඳීම වැඩි වේ.

41. සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්න වල වගන්ති දෙක බැගින් දී ඇත.

පළමුවැනි වගන්තිය	දෙවැනි වගන්තිය
(1) සත්‍යය.	සත්‍ය වන අතර පළමුවැනි නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2) සත්‍යය.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැනි නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3) සත්‍යය.	අසත්‍යය.
(4) අසත්‍යය.	සත්‍යය.
(5) අසත්‍යය.	අසත්‍යය.

41. දියමන්තිවල ද්‍රව්‍යය ඉතාමත් දියමන්තිවල ඇති බන්ධන සංඛ්‍යාව ඉහළ වේ.

42. ඇතිලින් බෙන්සීන් වලට වඩා පහසුවෙන් බිරෝමීනීකරණයට භාජනය වේ.

43. හයිඩ්‍රජන් ඇස්ටරයිඩ් (HIA) මක්සි භාරකයක් ලෙස ක්‍රියා නොකරයි.

44. ජලීය $(NH_4)_2CO_3$ ද්‍රාවණයකට ස්වාරක්ෂක ක්‍රියාව කරමින් දුර්ව දැක්විය හැකිය.

45. ජලීය HCl සමඟද ජලීය NaOH සමඟ ද සින්ක් ප්‍රතික්‍රියා කර හයිඩ්‍රජන් වායුව ලබා දෙයි.

46. තාපවීජ වායුවල හැසිරුම $(P + \frac{n^2a}{V^2})V = nRT$ යන සමීකරණයට අනුකූල නොවේ.

47. නයිට්‍රික් අම්ලයට හෂ්මයක් ලෙස ක්‍රියා කළ නොහැකිය.

48. ද්‍රාව්‍යතාව වැඩිවීමේ දී ඊළඟ ආකාරයෙහි 3 වැනි ආවර්තයේ මූල ද්‍රව්‍ය 18 ක් තිබේ.

49. ජලීය CH_3CH_2COOH සමඟ ජලීය KOH අනුමාපනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කර ගත හැකි ප්‍රතිද්‍රව්‍ය වන දර්ශක නොමැත.

49. නයිට්‍රික් අම්ලය N_2O_5 වලින් ව්‍යුත්පන්න වී ඇත.

49. කුන්ට්‍රානි ක්වොන්ටම් මට්ටමේ උපරිම වශයෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන 18 ක් තිබිය හැකිය.

49. ජලීය ද්‍රාවණයේදී CH_3CH_2COOH ජලවීච්ඡේදනයට භාජනය වේ.

50. බෙන්ගල්ඩීනයිඩ් ජලීය NaOH මේ ප්‍රතික්‍රියාවේදී NaOH ඔක්සි සමඟ නැවතීමෙන් සෙඩිමේ කාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. බෙන්සොයිටි සෑදේ.

51. $C_6H_5COCH_2CH_3$ වලින් $C_6H_5CH_2CH_2CH_3$ ලබා ගැනීම සඳහා මින් කුමක් උපයෝගී කරගත හැකි වේද?

- (1) වින් සහ සාන්ද්‍ර HCl
- (2) අයන් සහ තනුක H_2SO_4
- (3) ශික්ෂක සංරචක සහ සාන්ද්‍ර HCl
- (4) $SnCl_4$ සහ සාන්ද්‍ර HCl
- (5) වින් සහ සාන්ද්‍ර H_2SO_4

52. කාබන් ජලීය H_2S ද්‍රාවණයක් විද්‍යාගාරයේ කොපක වාතයට නිරාවරණය කර තැබූ විට, H_2S හි දුගන්ධ මුළු විද්‍යාගාරය තුළම පැතිරේ. මේ නිරීක්ෂණය

- (1) හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ් සන්නික වීම සමඟ එකඟ වේ.
- (2) ජලය අසන්නික වී සමඟ එකඟ වේ.
- (3) ජලීය ද්‍රාවණ අසන්නික වීම සමඟ එකඟ වේ.
- (4) වායු අසන්නික වීම සමඟ එකඟ වේ.
- (5) හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ් සහ ජලය යන දෙකම සන්නික වීම සමඟ එකඟ වේ.

53. CaH_2 සහ D_2O අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන්

- (1) H_2 ලැබේ.
- (2) D_2 ලැබේ.
- (3) H_2 සහ D_2 ලැබේ.
- (4) $(Ca(OH)_2)$ ලැබේ.
- (5) $Ca(OH)_2$ සහ $Ca(OD)_2$ ලැබේ.

54. රන් කරන ලද MgO උඩින් NH_3 වායුව ගැනූ විට,

- (1) N_2 ලැබේ.
- (2) N_2O ලැබේ.
- (3) Mg_3N_2 ලැබේ.
- (4) $Mg(NO_3)_2$ ලැබේ.
- (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නොලැබේ.

55. CH_3CHCH_3 වාෂ්පය, රන් කරන ලද කොපර් උඩින් ගැනූ විට,

- (1) $CH_3CH_2CH_3$ ලැබේ.
- (2) $CH_3CH=CH_2$ ලැබේ.
- (3) $CH_3C=CH$ ලැබේ.
- (4) $CH_3C(=O)CH_3$ ලැබේ.
- (5) CH_3CH_2CHO ලැබේ.

56. විරූප කුඩු නිපදවීම සඳහා මින් කුමන ක්‍රමය උපයෝගී කර ගත හැකිද?

- (1) CaO උඩින් Cl_2 වායුව ගැනීම.
- (2) HCl සමඟ CaO ප්‍රතික්‍රියා කරවීම.
- (3) $CaCO_3$ උඩින් Cl_2 වායුව ගැනීම.
- (4) රන් කරන ලද දිය ගැඹුණු උඩින් HCl වායුව ගැනීම.
- (5) ඉහත සඳහන් කිසිම ක්‍රමයක් විරූප කුඩු නිපදවීම සඳහා උපයෝගී කරගත නොහැකිය.

57. $C_6H_5C(OH)(CH_3)COOH$ උපයෝගී කර ගනිමින් $C_6H_5C(OH)(CH_3)COOH$ සංශුලණය කිරීමට අවශ්‍ය වී තිබේ. මේ පරිවර්තනය සඳහා වඩාත්ම සුදුසු ආරම්භක පියවර වන්නේ,

- (1) ඉහත සඳහන් ඇල්කොහොලය සාන්ද්‍ර HNO_3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවීමය.
- (2) ඉහත සඳහන් ඇල්කොහොලය සාන්ද්‍ර HNO_3 සහ සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවීමය.
- (3) ඉහත සඳහන් ඇල්කොහොලය සාන්ද්‍ර HCl සහ නිර්ජලීය $ZnCl_2$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවීමය.
- (4) ඉහත සඳහන් ඇල්කොහොලය CH_3MgBr සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවීමය.
- (5) ඉහත සඳහන් ඇල්කොහොලය $HCHO$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවීමය.

58. අල්කීනයක් ස්කන්ධාරක තත්ත්ව යටතේ මධ්‍යස්ථ විවිද්‍යනයට භාජනය කළ විට මෙතනොයික් අම්ලය සහ පෙන්ටන් - 2 - මින් යන මේවා හි මවුල අනුපාතයෙන් ලැබුණි. ඇල්කීනය,

- (1) $CH_3CH_2CH_2C=CH_2$
- (2) $CH_3CH_2C=CH_2$
- (3) $CH_3CH_2CH_2C=CHCH_3$
- (4) $(CH_3)_2CHCH_2C=CH_2$
- (5) $(CH_3)_2CHCH_2C=CHCH_2CH_3$

59. එක්තරා ලෝහයක රසායනික සමකය ක්‍රම දෙකකින් නිර්ණය කරන ලදී. ඉන් ලැබුණ අගයයන් 18 සහ 27 විය. ලෝහයේ සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය

- (1) 128 විය හැකිය.
- (2) 117 විය හැකිය.
- (3) 90 විය හැකිය.
- (4) 81 විය හැකිය.
- (5) ඉහත සඳහන් එකක්වත් විය නොහැකිය.

60. පිළිගෙන ඇති එස්ටරීකරණ යාන්ත්‍රණය සමඟ මින් කුමක් වඩාත්ම හොඳින් ගැලපේද?

- (1) $CH_3COOH + CH_3CH_2^{18}OH \rightleftharpoons CH_3COOCH_2CH_3 + H_2^{18}O$
- (2) $CH_3COOH + CH_3CH_2^{18}OH \xrightleftharpoons{H^+} CH_3COOCH_2CH_3 + H_2^{18}O$
- (3) $CH_3COOH + CH_3CH_2^{18}OH \xrightarrow{H^+} CH_3COOCH_2CH_3 + H_2^{18}O$
- (4) $CH_3COOH + CH_3CH_2^{18}OH \xrightleftharpoons{H^+} CH_3CO^{18}OCH_2CH_3 + H_2O$
- (5) $CH_3COOH + CH_3CH_2^{18}OH \rightleftharpoons CH_3C^{18}OOCH_2CH_3 + H_2O$

රසායන විද්‍යාව II
 "අ" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

1. (a) පරමාණුක ක්‍රමාංකය 43 වන මූලද්‍රව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1s^2 2s^2 \dots$ ආදී වශයෙන් සාමාන්‍ය ආකාරයට ලියන්න.

(b) (i) පරමාණුක ක්‍රමාංකය 49 වන මූලද්‍රව්‍යයේ ඉහළම ඔක්සිකරණ අංකය කුමක්ද?
 (ii) පරමාණුක ක්‍රමාංකය 49 වන මූලද්‍රව්‍යයේ පහත්ම ඔක්සිකරණ අංකය කුමක්ද?

(c) C_2N_2 යන අණුවේ පරමාණුවල සකස්වීම NCCN යන ආකාරයට වේ. මේ අණුව සඳහා කින් - කතිර සටහන අඳින්න.

(d) H_2S හි සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය H_2O හි සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය මෙන් දෙගුණයක් පමණ වූවක් H_2O හි කාපාංකය H_2S හි කාපාංකයට වඩා බෙහෙවින් ඉහළ වේ. මෙම කරුණ ඔබට හැකි පමණ සම්පූර්ණ ලෙස පැහැදිලි කරන්න.

2. (a) (i) $Zn(OH)_2$ අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම විදහා දැක්වීම සඳහා එක් රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.

(ii) MnO_2 අයන සහ ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට පැහැදිලි වීම සිදුවන ඔක්සිකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ කුලීන රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

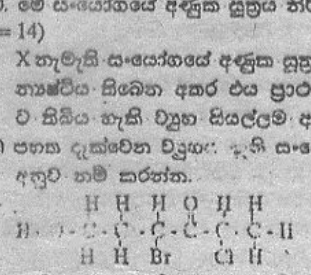
(b) M යන නි - සංයුජ ලෝහය කතුක HNO_3 සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර NH_3 ලබා දෙයි. ප්‍රතික්‍රියා මිශ්‍රණයේ වැඩිපුර ඇති HNO_3 සමඟ මේ NH_3 ප්‍රතික්‍රියා කර NH_4NO_3 සාදයි. ප්‍රතික්‍රියාවේ අනෙක් පල, ලෝහයේ නයිට්‍රේටය සහ ජලය පමණක් බව උපකල්පනය කරමින් මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා කුලීන රසායනික සමීකරණය ලියන්න.

(c) $NaBr$ සහ KBr මිශ්‍රණයක් ජලයෙහි ද්‍රවණය කර, කතුක HNO_3 සහ ජලීය $AgNO_3$ එකතු කර, ප්‍රමාණාත්මකව විභේදනය කරන ලදී. මෙම මිශ්‍රණයෙන් 0.325g වලින් 0.564g $AgBr$ ලැබුණි. මිශ්‍රණයේ ඇති KBr මවුල ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න. ($Na=23, K=39, Br=80, Ag=108$)

3. (a) කාබනික සංයෝගයක 60.8% කාබන්ද, 36.4% නයිට්‍රජන්ද, හයිඩ්‍රජන් පමණක්ද තිබේ. සංයෝගයේ සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 170 පමණ වේ. මේ සංයෝගයේ අණුක සූත්‍රය නිර්ණය කරන්න. ($H=1, C=12, N=14$)

(b) (i) X තැමැති සංයෝගයේ අණුක සූත්‍රය $C_6H_{11}N$ වේ. එහි බෙන්සින් න්‍යෂ්ටිය සිබෙන අතර එය ප්‍රාථමික ඇමයිනයක් නොවේ. X ට කිසියම් හැකි ව්‍යුහ සියල්ලට අදින්න.

(ii) පහත දැක්වෙන ව්‍යුහය දැන සංයෝගයේ IUPAC නාමකරණය අනුව නම් කරන්න.

(c) පහත ඉදිරිපත් කර ඇති පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දැක්වන්න. එවන් ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව උචිත ස්වභාවය සඳහා සලකුණු.

ඇ. සු. මහලේ යෝජිත පරිවර්තන ක්‍රම අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වේ නම්, ඔබට උපරිම ලකුණු නොලැබේ.

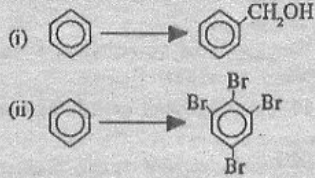
(i) $CH_3CH=CH_2 \rightarrow (CH_3)_2CHCOOH$

(ii) $C_2H_2 \rightarrow CH_3-CH(Br)-CH_2-CH(OH)-C \equiv N$

4. (a) පහත දැක්වෙන එක් එක් සුලභයෙහි ඇති සංයෝග දෙක ඔබ රසායනිකව එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

- (i) CH_3CHO සහ $(CH_3)_2CCHO$
- (ii) සහ

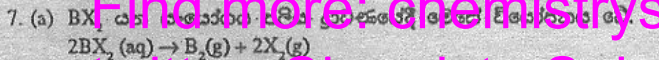
- (b) (i) උැස්ස තත්වය වටහේ දී $CH_2=CHCH_3$ සහ Br_2 අතර සිදුවන ආකලන ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය දක්වන්න.
- (ii) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය නිවැරදිව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
- (c) පහත ඉදිරිපත් කර ඇති පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ව උචිත ස්ථානවල පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.
 සැ. යු. ඔබගේ යෝජිත පරිවර්තන ක්‍රම අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වේ නම් ඔබට උපරිම ලකුණු නොලැබේ.

ආ කොටස - රචනා

- ✓ (a) අණුවල වලිනය හා සකස්වීම පදනම කර ගනිමින්, වායු සහ සන අතර ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම් හතරක් ගණන්කමට පහද දෙන්න.
- (b) (i) A සහ B යන මිශ්‍රණ ද්‍රවවලින් සෑදී ද්‍රව්‍යය පද්ධතියක A යන ද්‍රවයට අදාළ වන රලාදී නියමය සඳහා ඇති ගණිතමය ප්‍රකාශන දෙක ලියන්න.
- (ii) එක්තරා උෂ්ණත්වයකදී සංශුද්ධ A හි වාෂ්ප පීඩනය සංශුද්ධ B හි වාෂ්ප පීඩනය මෙන් දෙගුණයක් වේ. පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන ද්‍රව්‍යයේ ද්‍රාවණයක A : B මවුල අනුපාතය 1 : 1 වේ. එම උෂ්ණත්වයේදී, ද්‍රාවණයේ සමස්ත වාෂ්ප පීඩනය සංශුද්ධ A හි වාෂ්ප පීඩනය යන අනුපාතය ගණනය කරන්න. (ද්‍රාවණය සහ වාෂ්ප සමතුලිතව ඇතුළු උපකල්පනය කරන්න.)
- (c) (i) කාර්මිකව හයිඩ්‍රජන් නිපදවීම සඳහා පහත දැක්වෙන සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාව ඉහළ උෂ්ණත්වවලදී උපයෝගී කරගනු ලැබේ.
 $CO(g) + H_2O(g) \rightleftharpoons CO_2(g) + H_2(g)$
 කාබන් මොනොක්සයිඩ් සහ භූමාලය සම මවුල ප්‍රමාණ වලින් ගනිමින් මෙම ප්‍රතික්‍රියාව ආරම්භ කළේ යැයි උපකල්පනය කරන්න. 500°C හා එක්තරා පීඩනයක් යටතේදී ඉහත සමතුලිත මිශ්‍රණයේ කාබන් මොනොක්සයිඩ් සාන්ද්‍රණය 0.134 mol l⁻¹ වූ අතර කාබන්ඩයොක්සයිඩ් අංශික පීඩනය 16.88 atm විය. 500°C දී මෙම සමතුලිතය සඳහා Kp ගණනය කරන්න.
- (ii) 500°C දී ඉහත පද්ධතියේ සමස්ත පීඩනය තුන් ගුණයකින් වැඩි කළහොත් සමතුලිත මිශ්‍රණය තුළ හයිඩ්‍රජන් හි අංශික පීඩනය කොපමණ වේද?
 සැ. යු. ඉහත සියලුම වායු පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව උපකල්පනය කරන්න.

- 6 (a) පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ පහද දෙන්න.
 - (i) ජලීය HNO₃ මවුල 1ක් ජලීය KOH මවුල 1ක් මගින් උද්ගත කිරීමේදී සිදු වන සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය ජලීය HCl මවුල 1ක් ජලීය NaOH මවුල 1ක් මගින් උද්ගත කිරීමේදී සිදුවන සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසයට දළ වශයෙන් සමාන වේ.
 - (ii) ජලීය CH₃COOH මවුල 1ක් ජලීය NaOH මවුල 1ක් මගින් උද්ගත කිරීමේදී සිදුවන සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය, ජලීය HCl මවුල 1ක් ජලීය NaOH මවුල 1ක් මගින් උද්ගත කිරීමේදී සිදුවන සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසයට වඩා සැලකිය යුතු වශයෙන් කුඩා වේ.
- (b) ඔබට සන PbCl₂ නිදර්ශකයක් සපයා තිබේ. 25°C දී PbCl₂ හි ද්‍රාව්‍යතා ගුණිතය ඔබ නිර්ණය කරන්නට තැත් කරන්නේ කෙසේදැයි සංකීප්තව විස්තර කරන්න.
- (c) (i) උණු ජලයෙහි PbCl₂ කරමක් ද්‍රාව්‍ය වේ.
- (ii) එක - භාෂමක දුබල අම්ලයක විචලන නියතය (K_a), විචලන ප්‍රමාණය (α) සහ ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය (C) යන මේවා අතර පවතින සම්බන්ධතාව ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (iii) සාන්ද්‍රණය 0.05 mol dm⁻³ වන ජලීය HCOOH ද්‍රාවණයක 25°C දී OH⁻ සාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.
 (HCOOH එක - භාෂමක දුබල අම්ලයක් වේ.)
 25°C දී HCOOH හි K_a = 1.8 x 10⁻⁴ mol dm⁻³
 25°C දී K_w = 1.0 x 10⁻¹⁴ mol² dm⁻⁶

ඉහත වායු මිශ්‍රණයෙන් 1.0ml මුක්ත වීමට ගතවන කාලය (t) සහ $BX_2(aq)$ සාන්ද්‍රණය අතර සම්බන්ධය උෂ්ණත්වය 25°C සහ පීඩනය 1 atm යටතේදී අධ්‍යයනය කරන ලදී. මේ අධ්‍යයනයෙන් ලබා ගන්නා ලද දත්ත පහත දක්වා ඇත.

සාන්ද්‍රණය $BX_2(aq)$ mol l ⁻¹	කාලය t s
0.070	62
0.050	122

- $BX_2(aq)$ සාන්ද්‍රණය 0.045 mol l⁻¹ වන විට, ඉහත තත්වය යටතේ වායු මිශ්‍රණයෙන් 1.0ml මුක්ත වීමට ගත වන කාලය ගණනය කරන්න.
- (b) උෂ්ණත්වය මද වශයෙන් පමණක් වුවත් ඉහළ යන විට, ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාවය සැලකිය යුතු වශයෙන් ඉහළ යන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 8 (a) (i) තාෂ්ටික විඛණ්ඩනය මගින් ශක්තිය ලබා ගැනීම හා සම්බන්ධ මූලධර්ම සංකීප්තව සාකච්ඡා කරන්න.
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ 'තෙල් අර්බුදයට' තාෂ්ටික විඛණ්ඩනය පිළිබඳ ලෙස යෙදීම සම්බන්ධයෙන් ඇති දුෂ්කරතා හතරක් සඳහන් කරන්න.
- 8 (x) සහ යෝධියම් හයිඩ්‍රොක්සයිඩ් සහ හයිඩ්‍රොක්සිලෝරික් අම්ල උපයෝගී කරගනිමින් හෙස්ලේ නියමය පරීක්ෂණාත්මකව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් සංකීප්තව විස්තර කරන්න.
- (b) පහත සඳහන් දත්ත උපයෝගී කරගනිමින් මාධ්‍ය C-H බන්ධන විචලන ශක්තිය ගණනය කරන්න.
 $CH_4(g)$ සම්මත උෂ්ණත්වයේ එන්තැල්පිය = -75 kJ mol⁻¹
 අර්පයිට් පරමාණුකරණ භාජනය = +720 kJ mol⁻¹
 $H_2(g)$ බන්ධන විචලන ශක්තිය = +430 kJ mol⁻¹
- (c) (i) එක්තරා විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක් පහත නිරූපනය කර ඇත.
 $Al(s) | Al^{3+}(aq) || Hg^{2+}(aq) | Hg(l); E = +2.5 V$
 මීට අදාළ කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (ii) ලෝහ වල පැවැත්මක් එවායේ නිස්සාරණයක් විද්‍යුත් රසායනික ශ්‍රේණියට සම්බන්ධ කර සාකච්ඡා කරන්න.
 සැ. යු. අදාළ කරුණු පහත සාකච්ඡා කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ.

ආ කොටස - රචනා

- 9. (a) අදාළ ජලීය කැටායන සහ ජලීය ඇනායන අන්තර් ක්‍රියා කිරීම සැලැස්වී විට, පොටෑසියම්, මැග්නීසියම් සහ බේරියම් යන මේ එම එක් මූලද්‍රව්‍යයේ හයිඩ්‍රොක්සයිඩය, සල්ෆේටය සහ පොස්ෆේටය යන මේවා ජලීය ද්‍රාවණයෙන් අවක්ෂේප වේද, නොවේද යන ව්‍යාප්ත පැහැදිලිව වෙන් වෙන්ව සඳහන් කරන්න.
 සැ. යු. ඔබ විසින් අන්තර් ක්‍රියා 9 ක් සඳහා ප්‍රතිචාර 9ක් වෙන් වෙන්ව සඳහන් කළ යුතුය.
- (b) පහත සඳහන් පරිවර්තන සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න.
 සැ. යු. ප්‍රතික්‍රියක සහ ප්‍රතිකාරක තත්ව උචිත ස්ථානවල සඳහන් කළ යුතුය. මෙහිදී තුලිත රසායනික සමීකරණය ලිවීම අවශ්‍ය නැත.
 (i) $CaCO_3, MgCO_3$ (ඩොලමයිට්) \rightarrow සංශුද්ධ Mg
 (ii) $HCl \rightarrow KClO_3$
- (c) OH⁻ සහ CO₃²⁻ අයන ඇති ජලීය ද්‍රාවණයක් ඔබට සපයා ඇත. අම්ල - භෂ්ම දර්ශක ඔබට සපයා තැන. එසේ වුවත් අනෙක් සාමාන්‍ය විද්‍යාගාර රසායනික ද්‍රව්‍ය ඔබට සපයා ඇත. pH මීටර වැනි විද්‍යුත් උපකරණ භාවිතා කිරීමට ඔබට වරම් තැන. මේ කත්තුව යටතේ ඔබට සපයා ඇති ද්‍රාවණයේ OH⁻ අයන සිඛෙන බව පෙන්වීමට කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 10. (a) ආන්තරික නොවන මූලද්‍රව්‍ය ආවර්තයක් හරහා පරමාණු ක්‍රමාංකය වැඩිවන විට, මූලද්‍රව්‍යවල විද්‍යුත් සෘණ ස්වභාවය වැඩිවීමට, Na, Al, P සහ Cl යන මේවායේ උචිත ඔක්සයිඩ් සලකමින් විද්‍යුත් දැක්විය හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- (b) පහත ඉදිරිපත් කර ඇති ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
 - (i) සාන්ද්‍ර H_2SO_4 සහ S අතර ප්‍රතික්‍රියාව
 - (ii) ජලීය H_2AsO_4 සහ H_2S අතර ප්‍රතික්‍රියාව
- (c) (x) නයිට්‍රජන් දක්වන ඔක්සිකරණ අංක 5ක් ලියා, එක් එක් ඔක්සිකරණ අංකය සඳහා නියෝජක නිදර්ශනය වශයෙන් එම රසායනික සූත්‍රය බැගින් පැහැදිලි ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
 සැ. යු. එක් එක් ඔක්සිකරණ අංකයේ සලකුණද පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) ඇමෝනියම් පොස්ෆේට්, ඇමෝනියම් සල්ෆේට් සහ පොටෑසියම් ක්ලෝරයිඩ් යන මේවායින් සමන්විත රසායනික පොහොර

බබව සපයා ඇත. මෙම මිශ්‍රණයේ ඇති තයිට්‍රේෂන් ප්‍රතිශතය මිනි
තිරණය කරන්නට තුන් කරන්නේ කෙසේදැයි සංකීර්ණව
දක්වන්න.

ඌ. යු. පරික්ෂණාත්මක විස්තර අවශ්‍ය නැත.
ඉවහල: ජලීය ඇමෝනියම් ද්‍රාවණයක් තැවු වීට NH₃
පහසුවෙන් ඉවත් වේ.

- 11.(a) කෝස්ටික් යෝධා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පරන්තනිහි භාවිතා
කරන ලද ක්‍රමය හා සම්බන්ධ වන භෞත - රසායනික මූලධර්ම
පිළිබඳ සංකීර්ණ විස්තරයක් ලියන්න.
- ඌ. යු. ඉතාමත්ම වැදගත් වන අංශ 5ක් පමණක් සලකා බැලීම
ප්‍රමාණවත් වේ.
- (b) කෝස්ටික් යෝධා නිෂ්පාදනයෙන් ලබා ගත හැකි අකුරුඵල වල
ප්‍රයෝජන 4ක් සඳහන් කරන්න.
- (c) (i) යකඩ සිබින ලෝපස් 2ක නම් ලියන්න.
- (ii) යකඩ නිෂ්පාදනය නිසා සිදු වී ඇති පරිසරය දූෂණය පිළිබඳ
කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.

ඌ. යු. වැදගත් දූෂක 4කට අදාළව ඔබගේ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම
ප්‍රමාණවත් වේ.

- 12.(a) ඇමෝනියා කාර්මිකව නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා උපයෝගී වන
හේතර ක්‍රමයට අදාළ භෞත රසායනික මූලධර්ම සාකච්ඡා කරන්න.
 - ඌ. යු. ඉතාමත්ම වැදගත් වන අංශ 5ක් පමණක් සලකා බැලීම
ප්‍රමාණවත් වේ.
 - (b) (i) 'ජලයේ කාචකාලික කඩිනම්වය' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ
කුමක්ද?
 - (ii) ජලයේ කාචකාලික කඩිනම්වය ඉවත් කිරීම සඳහා ඇති ක්‍රම
3ක් පැහැදිලි කරන්න.
 - (c) (i) ස්වභාවික රබර්වල ව්‍යුහය අදින්න.
 - (ii) වල්කනයිස් කරන ලද රබර් නිදර්ශනයක ඇති සල්ෆර් ප්‍රතිශතය
නිර්ණය කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
- ඌ. යු. ප්‍රායෝගික විස්තර අවශ්‍ය නොවේ.
ඉවහල : ඇතුළු සල්ෆේට් ජලයෙහි අද්‍රාව්‍ය වේ.

1992 අගෝස්තු - රසායන විභාග

I කොටස $Na^+ AlO_2^-$

- 1. යෝධියම් ඇලුමිනේට්හි රසායනික සූත්‍රය
(1) $NaAlO_2$ වේ. (2) $NaAlO$ වේ. (3) $NaAlO_2$ වේ.
(4) Na_2AlO_4 වේ. (5) ඉහත සඳහන් එකක්වත් නොවේ.
- 2. පරමාණුක ක්‍රමාංකය 40 වන මූලද්‍රව්‍යයෙහි පරමාණුවක අන්තිම
උපකෝෂ මට්ටමෙහි ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව
(1) 12 වේ. (2) 10 වේ. (3) 4 වේ.
(4) 3 වේ. (5) ඉහත සඳහන් එකක්වත් නොවේ.
- 3. එක්තරා මූලද්‍රව්‍යයකින් සෑදෙන ඔක්සයිඩයක ස්කන්ධය අනුව 50%
ඔක්සිජන් සිබේ. මූල ද්‍රව්‍යය
(1) N විය හැකිය. (2) S විය හැකිය. (3) Al විය හැකිය.
(4) C විය හැකිය. (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් විය නොහැකිය.
- 4. C_3H_7N යන අණුක සූත්‍රයට අදාළව, බෙන්සීන් න්‍යෂ්ටිය ඇතිව සිසිය
හැකි ව්‍යුහ සංඛ්‍යාව
(1) 3 වේ. (2) 4 වේ. (3) 5 වේ. (4) 6 වේ. (5) 7 වේ.
- 5. ව්‍යුමය සංයෝගයක සාපේක්ෂ අණුක ස්කන්ධය 48 වේ. සංයෝගයේ
මවුලික පරිමාව ස. උ. පී. දී 20.41 වේ නම් 5°C සහ 24 atm යටතේ
දී සංයෝගයෙන් 9.6 g හි පරිමාව කොපමණ වේද?
(1) 190.1 ml (2) 173.1 ml (3) 166.9 ml (4) 183.3 ml
(5) මේ පරිමාව සඳහා නිත්‍ය අගයක් දැක්විය නොහැකිය.
- 6. සේරුම්ල යපස්වල රසායනික සූත්‍රය
(1) Cu_2FeS_2 වේ. (2) $Cu_2Fe_2S_2$ වේ. (3) $CuS.FeS$ වේ.
(4) $CuFeS_2$ වේ. (5) Cu_2FeS_2 වේ.
- 7. ඉලෙක්ට්‍රෝන කැම්බියක් සම්බන්ධව වන මේ ප්‍රකාශ වලින් කුමන එක
සත්‍ය වේද?
(1) එය කැතෝඩය දෙසට ආකර්ෂණය වේ. X
(2) එය N - චුම්බක චුම්බකයක් වෙතට ආකර්ෂණය වේ. X
(3) එය S - චුම්බක චුම්බකයක් වෙතට ආකර්ෂණය වේ. X
(4) එය ඇනෝඩයෙන් ඉවතට උස්කුම වේ. X
(5) ඉහත සියලුම ප්‍රකාශ සාවද්‍ය වේ. ✓
- 8. වායුමය සංරචක දෙකකින් සමන්විත වන ද්‍රව්‍යයේ පද්ධතියක
ද්‍රාවණයේ මවුල භාගය
(1) $\frac{P^0 \text{ ද්‍රාවණය} - P \text{ ද්‍රාවණය}}{P^0 \text{ ද්‍රාවණය}}$ වේ. (2) $\frac{P^0 \text{ ද්‍රාවණය} - P \text{ ද්‍රාවණය}}{P \text{ ද්‍රාවණය}}$ වේ.
(3) $\frac{P^0 \text{ ද්‍රාවණය} - P \text{ ද්‍රාවණය}}{P^0 \text{ ද්‍රාවණය}}$ වේ. (4) $\frac{P^0 \text{ ද්‍රාවණය} - P \text{ ද්‍රාවණය}}{P \text{ ද්‍රාවණය}}$ වේ.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නොවේ.
- 9. $CH_2=CH-CH_2-CO-CH_2-CH_2-OH$ සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන
ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේද?
(1) එය බිරෝමීන් දියර විචල්‍ය කරයි.
(2) එය ක්ෂාරීය $KMnO_4$ ද්‍රාවණයක පැහැය වෙනස් කරයි.
(3) එයට HCN ආකලනය වේ.
(4) එය අයඩොලෝම් ප්‍රතික්‍රියාවට පිළිතුරු දෙයි.
(5) එය බේඩ් ප්‍රතිකාරකය සමඟ අවක්ෂේපයක් දෙයි.
- 10. මින් කුමක් බිරෝමීන් දියරයට වක්‍ර කළ විට, එහි වර්ණය වර්ධනය
වේද?

- (1) ජලීය SO_2 (2) ජලීය HI (3) ජලීය NH_3
(4) ජලීය H_2S (5) සහ BaO
- 11. $CH_3CH(OH)CH(CH_3)_2$ යන $(CH_3)_2CHOH$ එකිනෙකින් වෙන් කර
හඳුනා ගැනීම සඳහා මින් කුමක් උපයෝගී කරගත හැකිද?
(1) සාන්ද්‍ර HCl (2) නිර්ජලීය $ZnCl_2$ / සාන්ද්‍ර HCl
(3) PI_5 (4) $I_2/NaOH$
(5) මින් කිසිවක් උපයෝගී කරගත නොහැකිය.
- 12. 'සජර්ම ක්‍රමය' සමඟ සම්පව සම්බන්ධ නොවන්නේ මින් කුමක්ද?
(1) SO_2 (2) SO_3 (3) CO_2 (4) V_2O_5 (5) H_2O
- 13. 0.04 mol dm^{-3} වන හයිඩ්‍රොක්ලෝරික් අම්ලය ද්‍රාවණයකින් 25ml ද 0.02
 mol dm^{-3} වන සල්ෆියුරික් අම්ලය ද්‍රාවණයකින් 25 ml ද එකට මිශ්‍ර කරන
ලදී, මේ අම්ල ද්‍රාවණ දෙක සම්පූර්ණයෙන්ම විඛටනය වී ඇතුළු
උපකල්පනය කරමින්, උක්ත මිශ්‍රණයේ pH අගය ගණනය කරන්න.
(1) 1.52 (2) 1.5 (3) 1.45 (4) 1.4 (5) 1.3
- 14. එළපාටල ඇපටයිට්හි
(1) Ti සිබේ. (2) Al සිබේ. (3) Mg සිබේ. (4) F සිබේ.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නැත.
- 15. CH_3NH_2 (a) $(CH_3)_2NH$ (b) $C_2H_5NH_2$ (c) $C_2H_5NHCH_3$ (d)
ඉහත සංයෝගවල භාෂ්මික ප්‍රබලතාව පහත දැක්වෙන පරිපාටිය
අනුව ආරෝහණය වේ.
(1) $d < c < a < b$ (2) $c < d < a < b$
(3) $c < d < b < a$ (4) $a < d < c < b$
(5) නිවැරදි පරිපාටිය ඉහත සඳහන් කර නැත.
- * 16. $^{231}_{91}Pa$ න්‍යෂ්ටිය පළමුවෙන් බීටා අංශුවක් ද, ඊළඟට ඇල්ෆා අංශු
කුහස්ද, විමෝචනය කරයි. මේ න්‍යෂ්ටික ක්‍රියාවලියෙන්
(1) $^{222}_{88}Rn$ සෑදේ. (2) $^{222}_{92}Rn$ සෑදේ. (3) $^{222}_{86}Rn$ සෑදේ.
(4) $^{222}_{86}Rn$ සෑදේ. ✓ (5) $^{222}_{86}U$ සෑදේ. ✓
- 17. ඉලෙක්ට්‍රෝනයේ $\frac{e}{m}$ අගය පරික්ෂණාත්මකව නිරවද්‍යව නිර්ණය කළේ,
(1) මිලින් විසින් ය. (2) ක්‍රෝමස් විසින් ය.
(3) රදර්ෆඩ් විසින් ය. (4) මාර්ටින් විසින් ය.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිවකු විසින් නොවේ.
- 18. මින් කුමන සංයෝගය ප්‍රකාශ සක්‍රියතාව නොදක්වයි ද?
(1) H_2NCH_2COOH (2) $H_2NCH(CH_3)COOCH_3$
(3) $CH_3CH(OH)COOH$
(4) $C_6H_5-C \equiv C - \begin{matrix} H \\ | \\ C \\ | \\ H \end{matrix} - C \equiv C - C_6H_5$
(5) ඉහත සියලුම ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ.
- 19. $C_5H_8F_2$ යන අණුක සූත්‍රයට අදාළ සරල - දළ ව්‍යුහ සංඛ්‍යාව
(1) 2 වේ. (2) 3 වේ. (3) 4 වේ. (4) 5 වේ.
(5) ඉහත සඳහන් එකක්වත් නොවේ.
- 20. උක්ප්‍රේරකයක් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත්ම උචිත
වේද?
(1) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියතා ශක්තිය වැඩි කරයි.
(2) පසු ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියතා ශක්තිය වැඩි කරයි.
(3) ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේ සක්‍රියතා ශක්තිය අඩු කරයි.
(4) තාපදායක ප්‍රතික්‍රියාවක එන්තැල්පි විපර්යාසය අඩු කරයි.
(5) ඉහත ප්‍රකාශ කිසිවක් උචිත නොවේ.